

Čtvero království

*Projekt environmentální výchovy v **Mateřské škole Studánka**,
U Školy 194, Jablonné v Podještědí*

2024/25

PODZIMNÍ KRÁLOVSTVÍ

Cíl: Seznámit děti s ději odehrávajícími se v podzimní přírodě, základními přírodními zákonitostmi a k šetrnému chování k lidem i přírodě.

Období konání: září, říjen, listopad

Místo konání: třídy mateřské školy
zahrada mateřské školy
les —pískovna
Markvartický rybník

Celé podzimní období sběr lesních plodů -kaštanů a žaludů- příprava pro zimní vycházky. Doplnění krmelce.

Září: Vítáme podzim

Vítání podzimu se skřítkem Podzimníčkem

- S dětmi jsme oslavili příchod podzimu, tvořili jsme z přírodních materiálů různé dekorace
- Seznámení se s bylinkami, vaření bylinkových čajů a lektvarů
- Plnění podzimních úkolů

Jablíčkový den:

- ochutnávka podzimních plodů, poznávání podzimního ovoce podle chuti
- výroba tiskátek z jablíček-výstava děl v šatnách
- výtvarné tvoření z přírodnin-na louce, v lese
- vaření bylinného čaje a poznávání bylin
- výstavka ve vestibulu MŠ

Kouzelné pytlíky:

- děti hmatem poznávají jaká přírodnina se nachází v sáčku

Říjen:

Zeleninový týden – hravou formou dopovídající věku dětí v jednotlivých třídách jsme se seznamovali s druhy zeleniny. Určovali jsme chuť, barvu i ochutnávali, nakonec jsme si pod šatky pěkně ohmatali a snažili se ji identifikovat dle tvaru

Stavby chaloupek:

-na vycházce, v lese - stavby chaloupek, domečků a úkrytů pro skřítky z mechu, trávy, klacíků a kůry

Ovocný týden hravou formou dopovídající věku dětí v jednotlivých třídách jsme se seznamovali s druhy zeleniny. Určovali jsme chuť, barvu i ochutnávali a ve spolupráci s rodiči děti napekly pro kamarády něco dobrého

Dýňový týden a Strašidelná zahrada:

-výzdoba školy, schodů, ve spolupráci s rodiči „Dýňová dílnička“- vytváříme různé obličejce, dlabeme dýňová semínka pro ptáčky, na Děti plnily jednotlivé úkoly na stanovištích a po té za splnění dostaly

odměnu

Projektový den „Třídíme odpad“ program pro děti, abychom jim přiblížili, jak správně třídit a jak se starat o naši Zem s láskou

Listopad:

Ekoprogram „Od ovečky k šále“- s dětmi jsme prozkoumali domácí zvířátka a vyrobili si pro radost ovečku z ovčí vlny, plstili jsme, pracovali na kolovrátku i na česačce

Podzimní lemberská ekovycházka:

- zábavné poznávání okolí mš zaměřené na ekologickou výchovu....

- Kvízy, poznávací úkoly a ekohry

Pozorování přírody:

- vycházka a pozorování podzimní přírody, sběr listů, jak se příroda připravuje na zimu

ZIMNÍ KRÁLOVSTVÍ

Cíl: Prožít si zimní přírodu a poznat, že i v zimě je na co se dívat, poznávat skupenství vody, pečovat a chránit zvířátka

Období konání: prosinec, leden, únor
Místo konání: prostory mateřské školy
zahrada mateřské školy
pláně a lesy v okolí mat. školy

Celé zimní období dbáme o své zdraví (správné oblékání) a svou bezpečnost při zimních sportech.

Prosinec:

Zimní vycházka:

- pozorování zimní krajiny - poznání, že sněhová vločka jsou malé krystalky ledu
- hry na sněhu

Sněhulákový týden:

- stavba sněhuláků na zahradě mateřské školy – vlastnosti sněhu

Vánoce pro zvířátka:

- vycházka do lesa ke krmelci, dokrmování ptáčků a lesní zvěře, zdobení stromčku dobrotami

Vánoční jarmark - s dětmi jsme si povídali o vánočních zvycích a tradicích a společnými silami jsme tvořili i s rodiči výrobky na jarmark. Finanční výtěžek byl použit na program Dne dětí v červnu.

Leden:

Tři králové – seznámení se s historií a tradicí. Starší děti si připravili pro mladší program

Kdo to ťuká na okénko:

-sypeme ptáčkům do krmítka a pomáháme přečkat zimní období (výroba lojových závěsů pro ptáčky) a jejich rozvěšení do lesa a na školní zahradě, spolupráce s rodiči – někteří tatínkové vyráběli s dětmi krmítka, které donesli do školky

Návštěva dětí v MŠ Lúckendorf aneb Ptačí svatba - Děti prošly svatebním obřadem, zazpívaly si ptačí písničky a ochutnaly dobroty z ptačí svatby

Kouzlo zimy:

-pokusíme se proslápnout kaluže s ledem, není li dostatečně silný, praská a láme se, proto nikdy nechodíme na led, dokud nám to někdo z dospělých nedovolí

Život u krmítka a pomáháme ptáčkům – ekoprogram zaměřený na výrobu lojových koulí a seznámení se s druhy ptáčků

Zimní olympiáda:

- sportovní vyžití na sněhu – zimní sportovní hry a soutěže

Únor:

Paní Zima čaruje:

-pozorujeme ledové květy na oknech (práce s lupou)

Malí pomocníci:

pomáháme při posypávání chodníků a uklouzaných cestiček v okolí mat. školy (ekologickým posypem-pískem)

Rychlení větviček:

-poznáváme, že pupeny se v teple rozvíjejí, venku ne, je zima

Zahradníkův den:

-sázení semínek hrachu, fazole

-děti pozorují životní cykly rostlin, starají se o ně, zalévají, zjistí, že rostlinka potřebuje světlo, teplo a vodu

Divadlo „ Medvědí příběhy“ – zopakovali jsme si roční období, a proč se medvědi ukládají k zimnímu spánku. Vše bylo za doprovodu kytary.

Karneval, Masopust a pečení koblih – návrat k českým tradicím hravou formou přizpůsobené věku dětí

JARNÍ KRÁLOVSTVÍ

Cíl: Ukázat a pozorovat jarní aspekty v přírodě, zařazovat živočichy do biotopů a vnímat jaro všemi smysly.

Období konání : březen, duben, květen

Místo konání : prostory mateřské školy,
zahrada MŠ,
lesy a louky v okolí MŠ

V období jara sledujeme, jak se dny prodlužují, slunce více hřeje, sníh taje, led praská, stoupá hladina vody v řekách, je proměnlivé počasí (střídá se teplo s chladem) - aprílové počasí. Rozkvétají první rostliny, přilétají ptáci z teplých krajín, objevují se první včely a motýli, končí zimní spánek pro všechny živočichy.

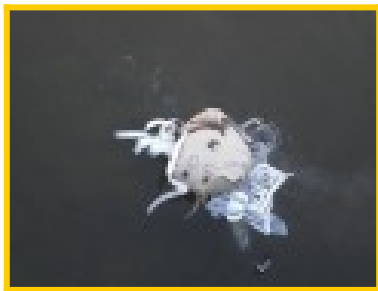
Březen:

Jarní věnec:

-každá třída si vyrobí svůj sluníčkový věneček, kterým přivítáme jaro

Vítání jara:

-loučení s paní Zimou – uchování tradice házení Zimy do potoka, hledáme první posly jara v přírodě

Jarní slunce:

-na velký obraz sluníčka umístí děti obrázky poslů jara
-pozorujeme rašící pupeny stromů „Co je probouzí?“ (teplo od sluníčka)
-kdo se ještě probouzí? (ježek, ještěrka, had, žába, brouk)_

-Ekoprogram „Včelí království“– seznámili jsme se životem včeliček, s tím co produkují a jak je máme chránit, protože jsou pro nás velmi důležité

Cannis terapie – Děti si pohrály s pejsky, seznámily se s tím co taková péče o domácího mazlíčka obnáší.

Duben:

„ Co se děje v půdě“ ekoprogram v Ekocentru Brniště

-děti zaujal život žížal, jejich důležitost pro rostliny i zdravou půdu
-zahrály si pohybovou hru Kosáci a žížalky

Pečeme jidáše

-seznámení dětí s tradicemi a pranostikami spojenými s jarním obdobím

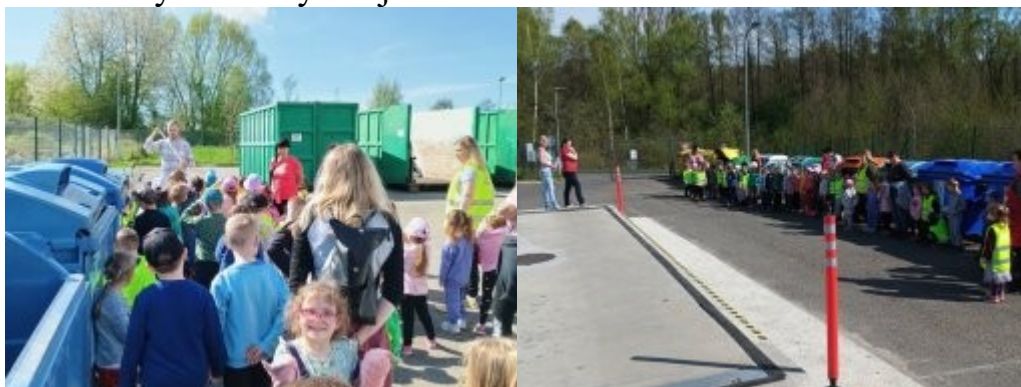
Velikonoční dílnička:

-výroba velikonočních věnců, barvení vajíček, pletení pomlázek, zdobení přírodními materiály – tradice jarních svátků

Den Země - povídali jsme si o naší Zemi, jak ji máme chránit, jak se máme chovat v přírodě i nutnosti třídění odpadu.

Navštívili jsme Sběrný dvůr města, kde nám odborníci vše vysvětlili. Děti si zasoutěžily a dostaly i nějakou tu odměnu.

„Projektový den Včeličky“ - ve všech třídách proběhlo hravou formou seznámení se včeličkami, které jsme mohli sledovat i s výkladem na zahradě pana Krepčíka. Děti vyrobily i moc pěkné dekorace k tématu, se kterými jsme vyzdobili vestibul MŠ.

Co zpíval potůček:

- najdeme si malý potůček a prohlédneme si jeho vodu
- co tam žije, pozorujeme např. život žáby (vajíčko – pulec - žába)
- popovídáme si, co všechno čistou vodu znečišťuje (hra s lupou)

Jarní zahradní akce s rodiči: úklid zahrady MŠ společnými silami

Jarní lemberská ekovycházka

- sázíme vypěstovaná semínka
- úklid zahrady, péče o stromy
- cestou na Zámek Lemberk plníme různé ekovýchové úkoly a poznáváme naše okolí a všímáme co do přírody patří a nepatří

Květen:

Putování s Ferdou mravencem:

- pozorujeme mraveniště – jak jsou pilní mravenci, hledáme další hmyz v trávě „Probudil se malý brouček na stráni“

Lesní pelíšky:

- děti po hmatu poznávali, co do lesa patří a co ne

Na návštěvě u krtka:

- děti se seznámily, co to je půda (že po ní chodíme, že nás živí, jak vzniká a její význam)
- kdo všechno v půdě žije

Co povídal mrak sluníčku:

- děti se učily vnímat počasí jako součást životních cyklů, jak počasí předvídat, např. podle rostlin -pampeliška se před deštěm uzavře, podle zvířat, ptáků - létají nízko, podle červánků atd.

-seznámily se s tím, že počasí může být i nebezpečné (bouřky, velký vítr, velké teplo, sucho a jeho následky)

Co vítr nerozfouká:

-malování sluníček klacíkem do písku malování křídami na betonu před MŠ

LETNÍ KRÁLOVSTVÍ

Cíl: Seznámení dětí, formou příběhů a pohádek, s živou a neživou přírodou. Formou her naučit děti z přírody nejen brát, ale i ochraňovat a šetřit ji.

Období konání: červen, červenec, srpen

Místo konání: zahrada a okolí MŠ
lesy a louky v okolí MŠ
prostory mateřské školy

V létě je největší teplo z celého roku. pozorujeme jak ovoce na stromech zraje, většina pěvců vyvádí svá mláďata, rojí se lesní mravenci, suší se seno na zimu, na pasekách a v lese kvete mnoho bylinek a lesní plody dozrávají.

Červen:

Po stopách skřítky Nezbedy:

- vycházka do přírody (les, louka)
- skřítek Nezbeda ničí a pohazuje v přírodě odpadky
- děti po cestě pozorují, kudy skřítek šel
- napravují co způsobil (sběr papírů, PET lahví, atd.)

Žížala Dešťovka:

- čtení pohádky o žížalce
- povídání s dětmi k čemu je žížala užitečná
- na zahradě MŠ děti hledají pomocí lopatek žížalu

- s dětmi sledujeme jak se natahují i jak je jejich tělo složeno z mnoha kroužků (pozorujeme i lupou)
- výroba žížaly z modelíny
- výstava v prostorách MŠ

Letní herbář:

- sběr lístků z mnoha stromů
 - přiřazování a určování stromů podle herbáře
 - děti si vyrobí svůj herbář
 - popis a nalepení lístků do herbáře
- ukázka českých dravců, seznámení se s jejich životem ve volné přírodě i v zajetí, ukázky lovu myši a jiné drobné zvěře

Červenec:

Kouzlo vody:

- povíme si o důležitosti vody v přírodě
- přineseme si z lesa mech, namočíme ho do vody a sledujeme kolik vody mech zadrží - děti řešily otázku, zda je mech důležitý v přírodě
- na zahradě MŠ pozorujeme koloběh vody / vypařování vody, brouzdání rosou, život květin bez vody a jejich zalévání, děti si za pomoci vodovodní hadice zkoušely udělat za slunného počasí duhu

Srpen:

Domeček pro zvířátka:

- vyprávění pohádky o myšce Hrabalce a dalších zvířátek, kteří žili v domečku než přišel medvěd a domeček rozbořil
- zvířátka jsou smutná, že nemají kde bydlet, tak jsme jim společně s dětmi domeček připravily
- každý si zvolil jedno zvířátko z příběhu a tomu vytvořil domeček z listí, větviček, atd. - využití přírodních materiálů

Co se děje v trávě:

- na zahradě si položili prostěradlo a pozorovali jsme s dětmi, kolik broučků a dalšího hmyzu na něj lezlo
- pro zpestření jsme položili doprostřed kostku cukru a děti pozorovaly co se s ní stalo
- k pozorování jsme využili lupu pro přiblížení
- s dětmi jsme si povídali o tom kolik broučků žije v trávě, které ani nevidíme
- malování na kameny

Ekologická výchova je přirozenou a nedílnou součástí celého vzdělávacího programu naší mateřské školy. Neprobíhá pouze v jednotlivých tematických blocích, ale prolíná se všemi činnostmi během celého školního roku. Děti jsou vedeny k šetrnému vztahu k přírodě, učí se pečovat o rostliny i živočichy, třídí odpad, poznávají význam vody v jednotlivých projektech. Také hledají způsoby, jak mohou samy přispět k ochraně životního prostředí. Naším cílem je, aby si postupně osvojovaly šetrné návyky a rozvíjely odpovědný přístup k okolnímu světu.

foto použito z archivu